

रिनल (किडनी) बायप्सी म्हणजे काय?

किडनी आजाराचे निदान आणि मूत्रपिंड रोपणाचे नियंत्रण ठेवण्यासाठी ही चाचणी महत्वाची आहे. बायप्सी ही अतिशय साधी आणि छोटी चाचणी आहे. ज्यामध्ये किडनीच्या रचनेची बारकाईने तपासणी केली जाते.

बायप्सी का करावयाची आहे? याविषयी डॉक्टर तुमच्याशी चर्चा करतील.

बायप्सीसाठी मला हॉस्पिटलमध्ये येण्याची गरज आहे का?

साधारणपणे ज्या दिवशी बायप्सी केली जाणार आहे, त्याच्या काही दिवस आधी तुम्हाला वार्डमध्ये दाखल केले जाते. तुमची तपासणी करून, तुमच्या मागील भेटीपासून आतापर्यंत तुमच्या वैद्यकीय स्थितीत काहीही बदल झालेला नाही याची डॉक्टर खात्री करतील. तुमचा रक्तदाब मोजला जाईल. लघवी आणि रक्ताची चाचणी केली जाईल.

बायप्सी कशी केली जाते?

सर्व किडनी बायप्सी ह्या क्ष-किरण विभागात डॉक्टरांकडून केल्या जातात. यामध्ये अल्ट्रासाउंड स्कॅनरचा वापर करून बायप्सीच्या दरम्यान किडनी पाहिली जाते. बायप्सी एका किडनीची केली जाते.

बायप्सी करण्याच्यावेळी तुम्हाला पोटावर झोपण्यास सांगितले जाईल. बरगडीच्याखालील पाठीची त्वचा जंतुनाशकाने स्वच्छ केली जाईल. त्वचेमध्ये आणि स्नायूमध्ये स्थानिक भूल दिली जाते त्यावेळी थोडी वेदना होईल. जेव्हा भूल दिलेला भाग पूर्णपणे बधिर होतो/भूल दिलेली त्वचा आणि पेशी जेव्हा पूर्णपणे बधिर होतात तेव्हा डॉक्टर अल्ट्रासाउंडच्या मदतीने किडनीचे स्थान ओळखून सुईच्या सहाय्याने तुकडा काढून घेतील. बायप्सी करावयाच्यावेळेस तुम्हाला काही सेंकद श्वास रोखून घ्यायला सांगतील. पुरेसा नमुना मिळेपर्यंत ही प्रक्रिया पुन्हा केली जाईल. बायप्सी सुई वापरताना तुम्हाला कोणतीही वेदना जाणवणार नाही मात्र थोडासा दाब असल्याचे जाणवेल.

रोपण केलेल्या किडनीची बायप्सी करावयाची असेल तर तुम्हाला पाठीवर झोपण्यास सांगितले जाते. रोपणाच्या वरील भागातील पोटाच्या त्वचेमध्ये आणि स्नायूमध्ये भूल देवून वरीलप्रमाणे बायप्सी केली जाते.

बायप्सी केल्यानंतर तुम्हाला कमीत कमी ६ तास विश्रांती घेण्यासाठी वार्डमध्ये आणले जाते. सुरवातीला वारंवार तुमचा रक्तदाब आणि ठोके तपासले जातात आणि नंतर ठराविक अंतराने तपासले जातात.

बायप्सी नंतरच्या पहिल्या तीन वेळच्या लघवीचा नमुना नर्सकडे त्यामध्ये रक्त आहे की नाही हे तपासण्यासाठी द्यावा.

तुम्हाला वार्डमध्ये आणल्यानंतर भरपूर प्रमाणात पातळ पदार्थ घ्यायला सांगितले जाईल तसेच काही खाण्यास सांगितले जाईल.

साधारणपणे बायप्सी केल्याच्या दुसऱ्या दिवशी तुम्हाला घरी सोडण्यात येते. बायप्सी केल्यानंतर १ ते २ आठवडे तुम्ही कष्टाची कामे, जड वस्तू उचलणे, मैदानी खेळ टाळावेत.

बायप्सीचा अहवाल/रिपोर्ट कधी मिळेल?

प्राथमिक अहवाल देण्याकरिता प्रयोगशाळेत साधारणपणे ४८ तास लागतात आणि पूर्ण अहवाल मिळण्यासाठी कमीतकमी एक आठवडा लागतो. बायप्सीचा अहवाल मिळाल्यावर तुमचे डॉक्टर तुमच्याशी बाह्य रूग्ण विभागात चर्चा करतील.

रिनल बायप्सीमध्ये काय धोके असू शकतात?

रिनल बायप्सीचे धोके फार कमी आहेत. सर्वात महत्वाचे म्हणजे लघवीतून रक्त जाणे. हा धोका ओळखण्यासाठी बायप्सीनंतर तुमच्या लघवीवर लक्ष ठेवले जाते. रक्तदाबामधील आणि ठोक्यांमधील बदल आणि बायप्सीनंतरच्या पहिल्या लघवीमध्ये रक्त असणे ही रक्तस्त्रावाची लक्षणे असू शकतात. जर खूप जास्त रक्तस्त्रावाची लक्षणे दिसत असतील तर किडनीच्या बाहेरच्या बाजूस रक्ताची गाठ आहे किंवा नाही हे पाहण्याकरिता तुम्हाला क्षकिरण/अल्ट्रासाउंड विभागात स्कॅनकरीता पुन्हा जावे लागेल.

बहुतांश वेळेस रक्तस्त्राव हे छोट्या स्वरूपाचे असतात आणि त्यांना विशेष उपचारांची गरज नसते.

जर अपेक्षेपेक्षा जास्त रक्तस्त्राव होत असेल तर, तुम्हाला रक्त द्यावे लागू शकते. अगदी थोड्या रूग्णांना कोटून रक्तस्त्राव होतो हे शोधून काढण्यासाठी आणि काही वेळेस रक्तस्त्राव थांबविण्यासाठी अँजीओग्राम नावाचा विशेष एक्स-रे काढावा लागतो. अगदी क्वचितच शस्त्रक्रिया करावी लागू शकते. ३ ते ५ टक्के रूग्णांच्या लघवीमध्ये दृश्य स्वरूपात रक्त दिसून येते. १ टक्क्यांपेक्षा कमी लोकांना रक्त द्यावे लागते किंवा अँजीओग्राम करावा लागतो.

बायप्सीनंतर तुम्हाला थोडी वेदना जाणवेल, त्यासाठी तुम्हाला वेदनाशामक गोळ्या लिहून दिल्या जातील. बायप्सीनंतर जर खूप जास्त वेदना होत असतील तर डॉक्टरांना जरूर कळवा.